

Rokenquête 2019

Een rapport voor Stichting tegen Kanker, uitgevoerd door Ipsos Belgium

Stichting tegen Kanker

Stichting tegen Kanker is een Belgische stichting met als missie de strijd tegen kanker.

Het onderzoek werd opgezet om gedetailleerde kwantitatieve inzichten te verzamelen over de **prevalentie van roken** en om het **draagvlak voor beleidsmaatregelen inzake roken** te meten.

Steekproef

3174 Belgen van 15 en ouder

Methodologie

Veldwerk

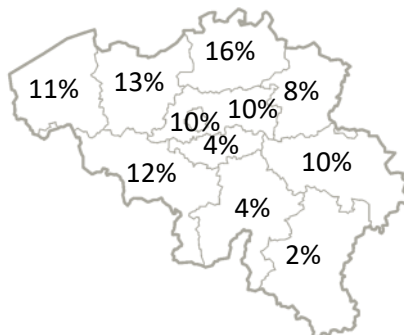
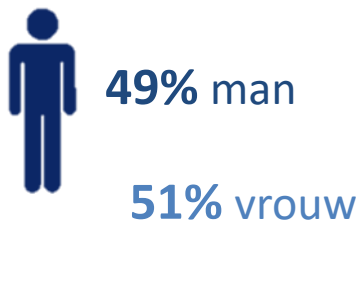
Online survey (10min.)
Maart 2019

Respondenten werden
gescreend op:

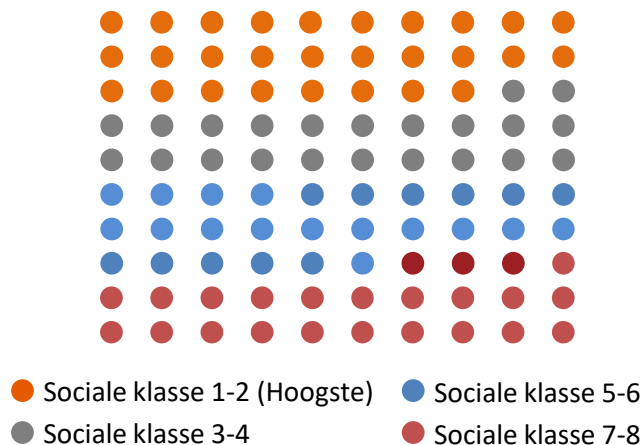
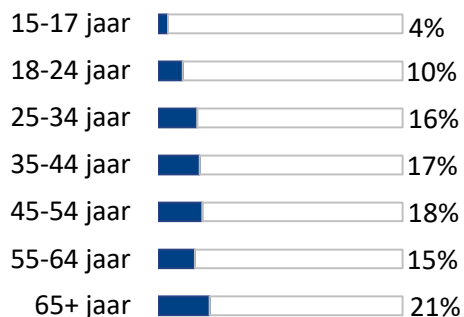
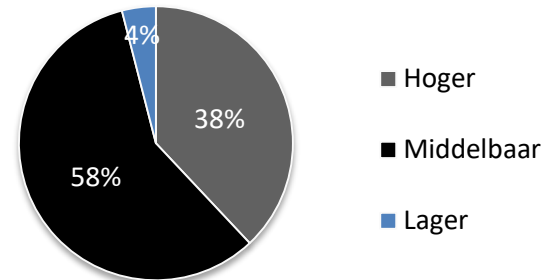
- Leeftijd (j.)
- Geslacht
- Provincie
- Sociaaleconomische klasse

Steekproef

De gewogen steekproef is representatief voor de totale Belgische bevolking 15+

Vlaanderen
58%
 Brussel
10%
 Wallonië
32%

De percentages zijn berekend op de totale steekproef | Basis: Allen (n=3174)

23 %

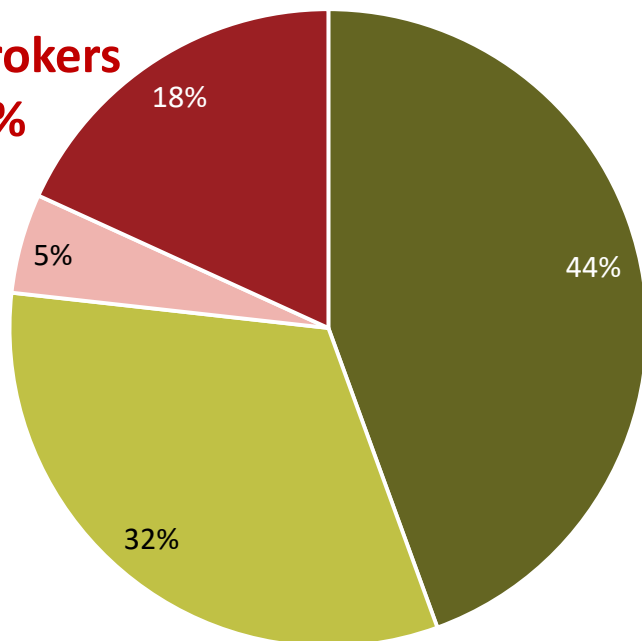
van de Belgen rookt

Overzicht rookgedrag

1 op 4 (bijna 1 op 5) Belgen rookt en 4 op 10 heeft nog nooit gerookt

**Totaal rokers
23%**

■ Nooit gerookt

■ Vroeger gerookt, maar gestopt

■ Rookt, maar niet dagelijks

■ Rookt dagelijks

Dit zijn vaker

mannen

(35-44 jarigen)
45-64 jarigen

Sociale klasse 5-6

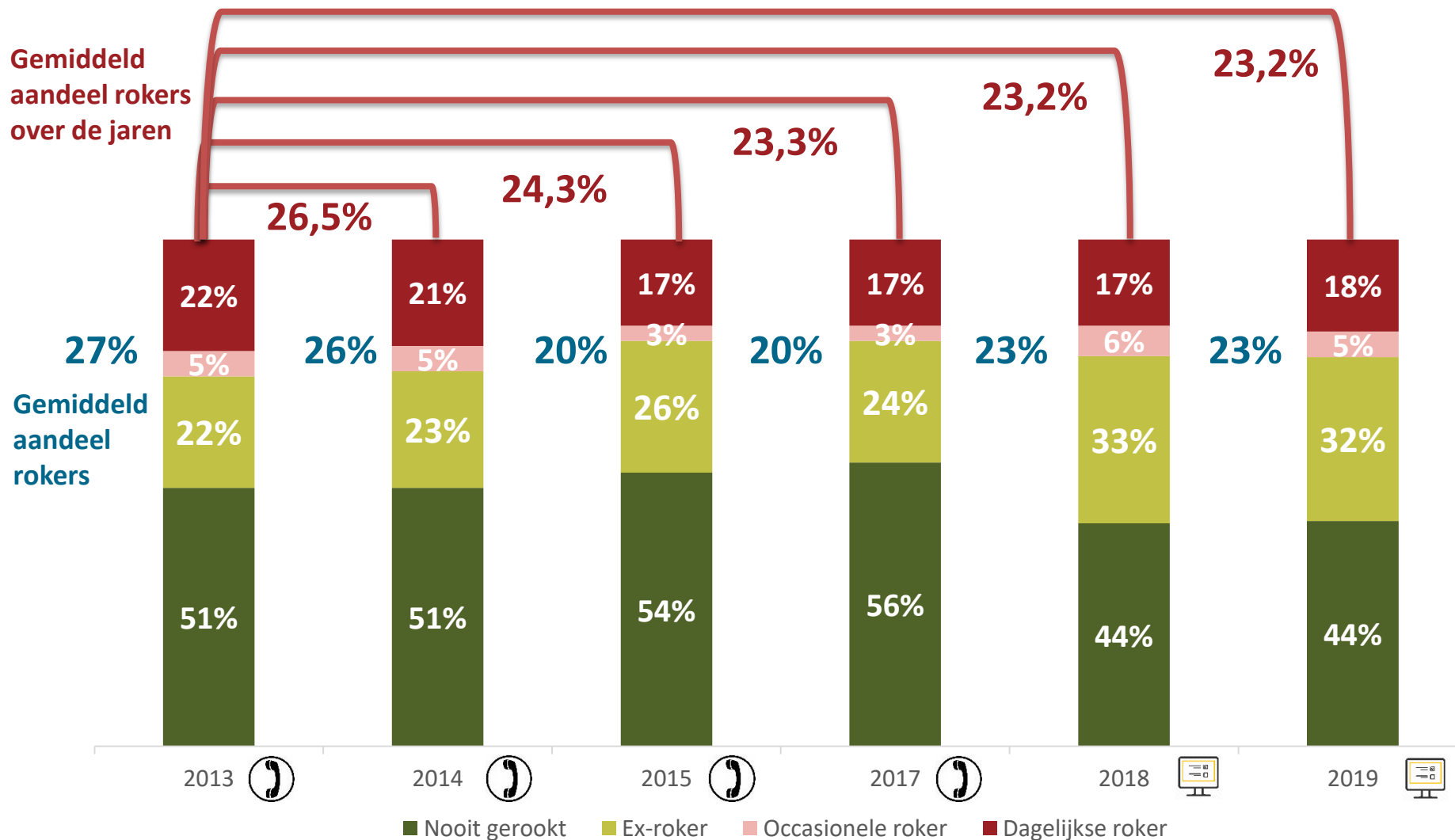
2018

Het aandeel rokers blijft stabiel
over de laatste 3 jaar..

Basis: Allen (n=3174)

Benchmarking rookgedrag Belgen

Het aandeel rokers op basis van de verschillende jaarlijkse metingen lijkt zich de laatste jaren te stabiliseren rond 23%. Het totale aandeel rokers gemeten in 2015 en 2017 ligt lager dan de laatste twee meetjaren, maar dat lijkt vnl. door een toename van occasionele rokers.

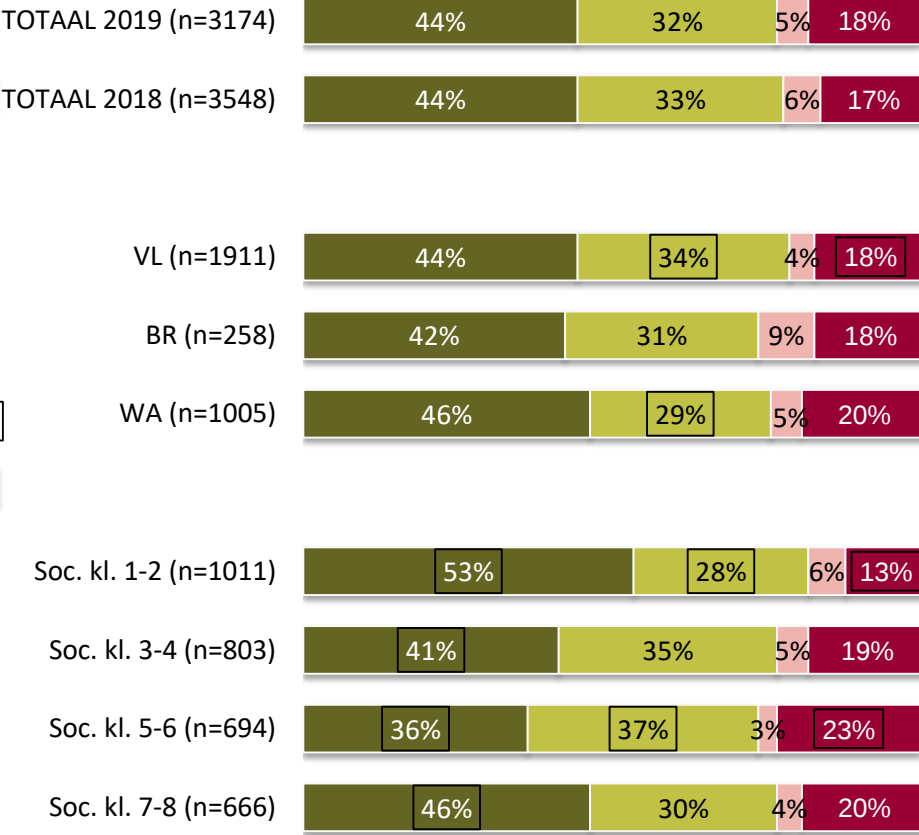
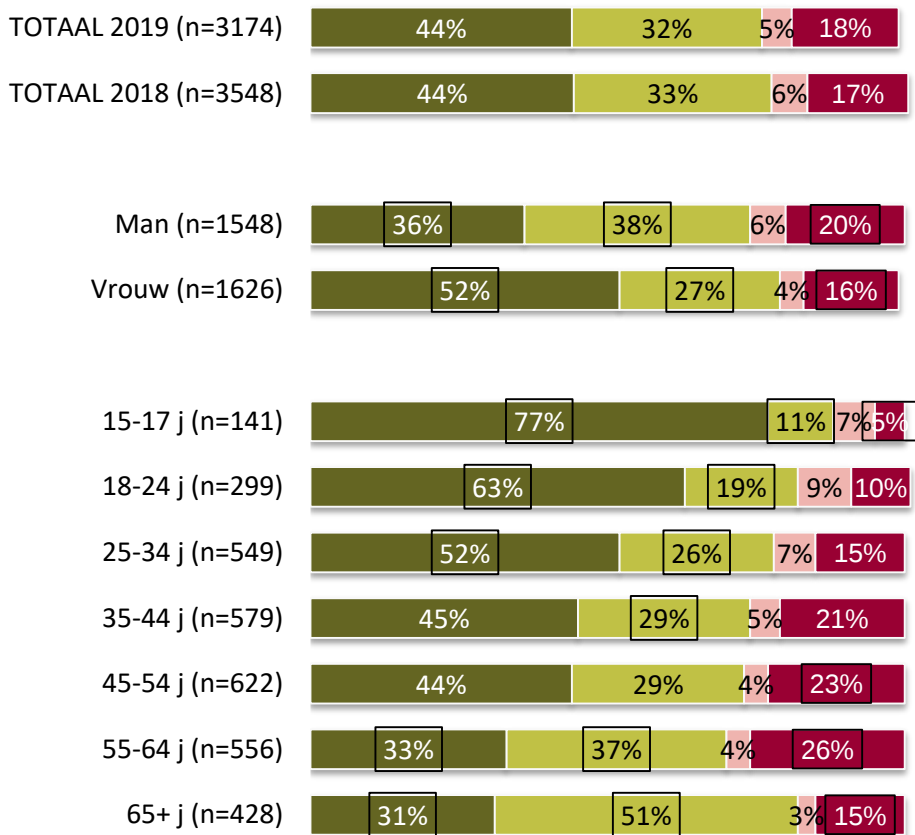

Overzicht rookgedrag

Het aandeel rokers ligt beduidend lager bij de vrouwen, de jongste en de oudste leeftijdsgroepen, alsook bij de hoogste sociale klasse en in Vlaanderen. De leeftijdsgroep 45-64 jarigen en de lagere middenklasse telt significant meer rokers.

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden omkaderd

■ Nooit gerookt ■ Ex roker ■ Occasioneel roker ■ Dagelijks roker

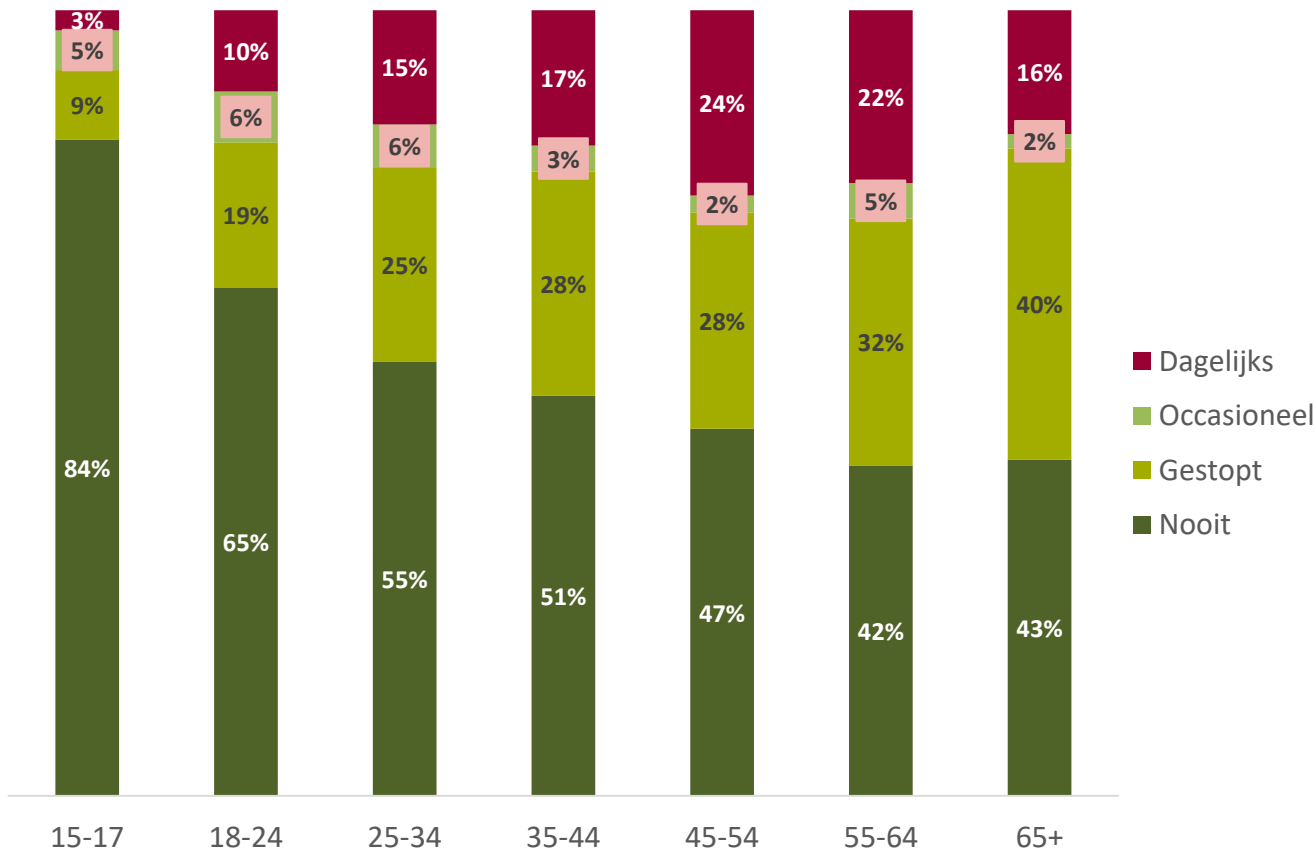

Basis: Allen (n=3174)

Rooksters onder vrouwen

Tot 18 jaar wordt onder meisjes heel weinig gerookt. Vanaf 18 jaar stijgt het aandeel rookster geleidelijk tot 64 jaar. Na die leeftijd neemt het aandeel rooksters onder de vrouwen weer sterk af.

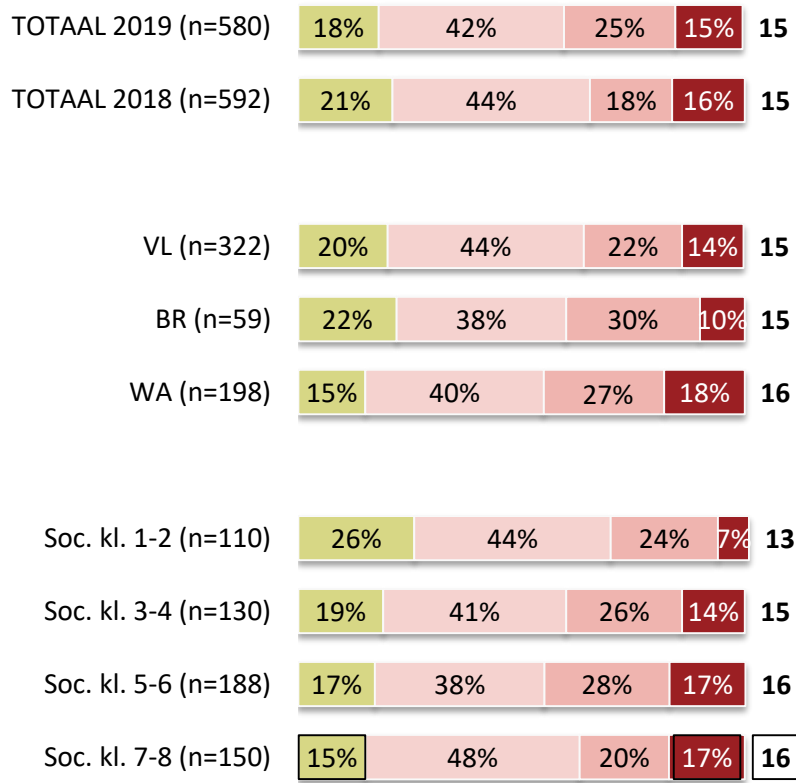
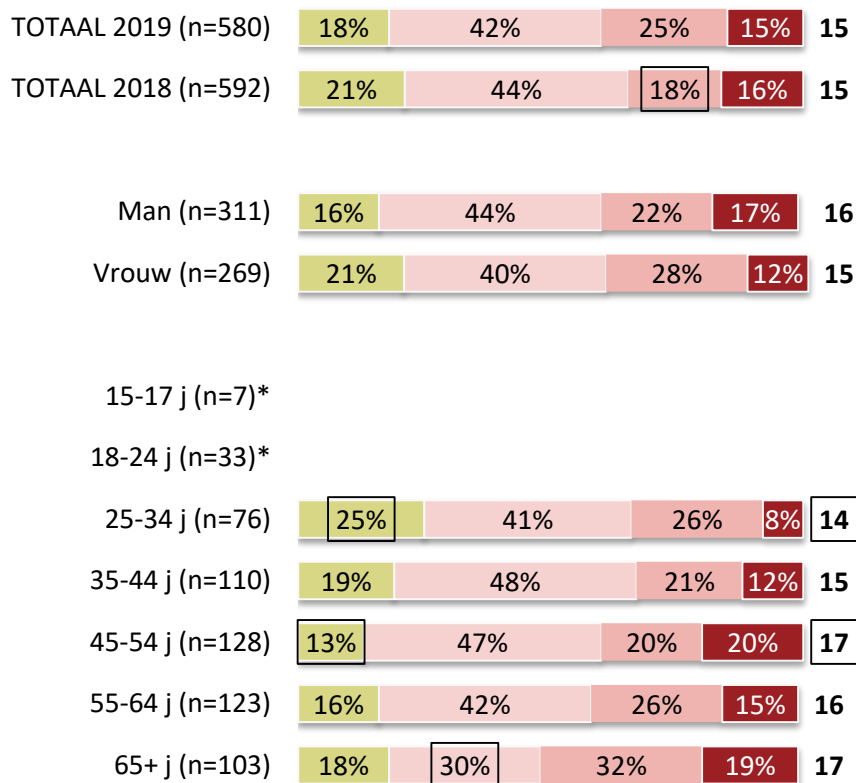
Vrouwen

Gemiddeld aantal gerookte sigaretten per dag

Gemiddeld roken dagelijkse rokers 15 sigaretten per dag. Het aantal lichte rokers (<10) is het grootst bij de 25-34 jarigen (25%) en het kleinst bij de laagste socio economische klassen (15%).

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden omkaderd

Basis: Dagelijkse rokers (n=580)

* Basis te laag (<50)

<10

10-15

16-20

>20

Gemiddeld aantal gerookte sigaretten

Waar laatste pakje sigaretten/roltabak gekocht

Sigaretten/roltabak worden voornamelijk gekocht in de dagbladwinkel en het grootwarenhuis. De nachtwinkel wint aan populariteit en blijft het populairst bij de jongeren.

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden in kleur aangeduid

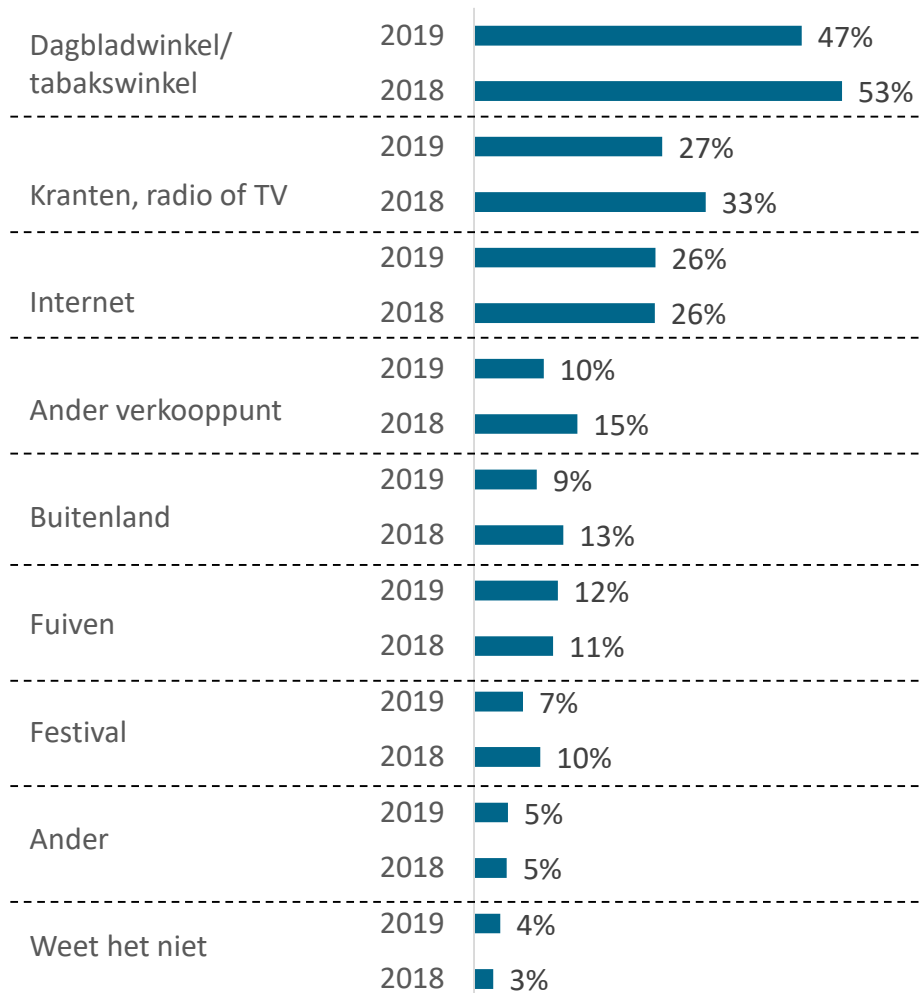
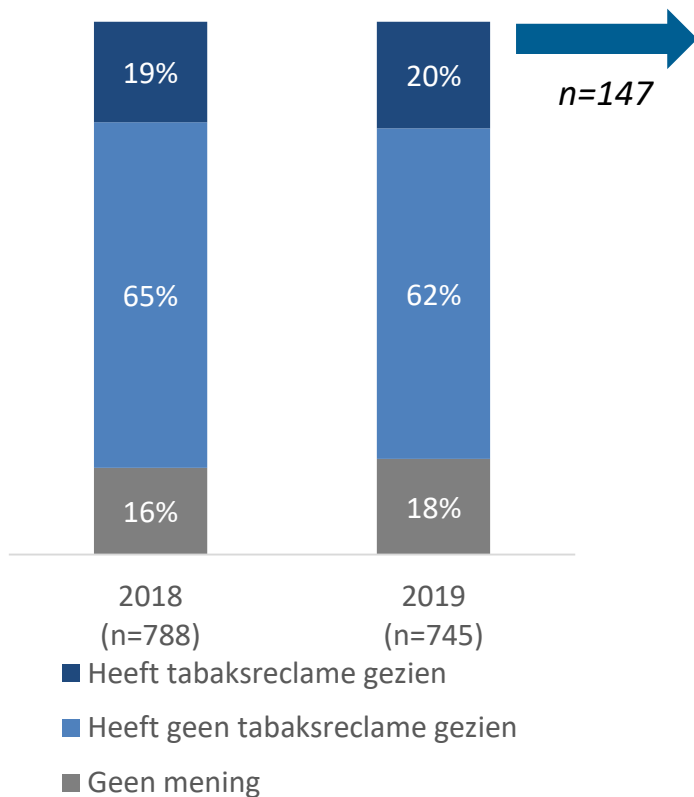
	Totaal		Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse			
	2018	2019	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8
	n=884	n=745	n=417	n=328	n=16*	n=57	n=120	n=149	n=160	n=164	n=79	n=418	n=74	n=253	n=195	n=191	n=189	n=170
Dagbladwinkel	34%	36%	35%	37%		27%	30%	35%	41%	40%	36%	35%	42%	34%	39%	40%	36%	29%
Grootwarenhuis	30%	28%	28%	27%		18%	26%	26%	25%	29%	40%	29%	31%	26%	28%	30%	26%	28%
Tankstation	11%	11%	12%	9%		7%	16%	15%	12%	11%	5%	10%	1%	16%	11%	8%	11%	13%
Nachtwinkel	7%	9%	7%	12%		36%	13%	7%	6%	4%	2%	9%	12%	7%	8%	8%	7%	13%
Buurtwinkel	8%	7%	8%	7%		8%	6%	11%	8%	5%	5%	8%	9%	5%	7%	5%	8%	8%
Gespec. tabakszaak	4%	3%	4%	2%		0%	4%	4%	2%	3%	3%	4%	2%	2%	3%	4%	3%	2%
GHD Luxemburg	3%	4%	4%	4%		0%	3%	2%	4%	7%	7%	2%	0%	9%	2%	3%	6%	5%
Automaat	0%	1%	1%	1%		0%	2%	1%	1%	1%	0%	1%	1%	0%	1%	0%	0%	1%
Vrienden/ straatverkopers	0%	0%	0%	0%		0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Weet het niet	2%	1%	1%	1%		2%	1%	0%	1%	1%	0%	1%	1%	1%	0%	0%	1%	1%
Andere	1%	1%	1%	1%		2%	0%	1%	0%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	1%	0%	1%

Basis: Rokers (n=745)

* Basis te laag (<50)

Tabaksreclame gezien (rokers)

1 op 5 rokers geeft aan tabaksreclame gezien te hebben in de afgelopen drie maanden. Voornamelijk in de dagblad- en tabakswinkel (47%)

Basis: Rokers (n=745)

2019: Reclame opgemerkt (n=147)
 2018: Reclame opgemerkt (n=148)

Type tabaksproduct gerookt (rokers)

De meeste rokers roken gewone sigaretten. Deze zijn het populairst onder vrouwen, 25-34 jarigen, in Vlaanderen en bij de hoogste sociale klasse.

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden in kleur aangeduid

	Totaal		Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse			
	2018 n=863	2019 n=975	Man n=542	Vrouw n=433	15-17 n=24*	18-24 n=75	25-34 n=195	35-44 n=212	45-54 n=198	55-64 n=183	65 n=88	VL n=522	BR n=104	WA n=349	1-2 n=259	3-4 n=240	5-6 n=235	7-8 n=241
Gewone sigaretten	64%	68%	64%	72%		70%	74%	73%	66%	59%	62%	72%	70%	60%	81%	73%	64%	57%
Roltabak	37%	37%	39%	34%		37%	39%	34%	38%	40%	32%	30%	32%	48%	28%	30%	40%	46%
Elektronische sigaret	32%	33%	36%	30%		43%	47%	44%	30%	17%	13%	31%	38%	35%	44%	34%	28%	30%
Sigaar of cigarillo	9%	9%	14%	4%		10%	10%	9%	7%	9%	15%	9%	11%	9%	12%	10%	8%	8%
Waterpijp	3%	4%	5%	3%		12%	10%	4%	1%	1%	0%	4%	7%	3%	6%	4%	4%	3%
Pijp	2%	3%	4%	1%		3%	5%	2%	0%	1%	4%	2%	6%	3%	3%	2%	4%	2%
Andere	6%	6%	6%	6%		4%	6%	5%	10%	4%	6%	6%	2%	6%	6%	3%	7%	7%

Basis: Rokers (incl. elektronische sigaretten) (n=975)

* Basis te laag (<50)

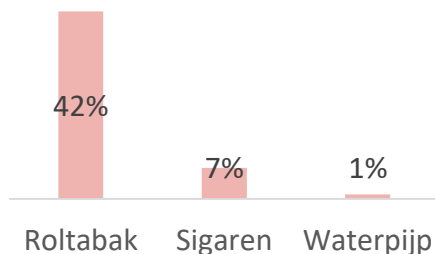
Dagelijkse vs occasionele roker

Occasionele rokers onderscheiden zich op verschillende vlakken van dagelijkse rokers. Ze roken andere tabaksproducten en roken elektronisch om andere redenen dan dagelijkse rokers

Dagelijkse rokers...

- Zijn ouder
- Roken vaker roltabak
- Vapen om te minderen met roken

Leeftijd	15-17 jaar	18-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55-64 jaar	65+ jaar
Dagelijkse rokers	1 %	6 %	13 %	19 %	22 %	21 %	18 %

22%

Vapen met
nicotine

70%

Uit nieuwsgierigheid

15%

Om minder te roken

43%

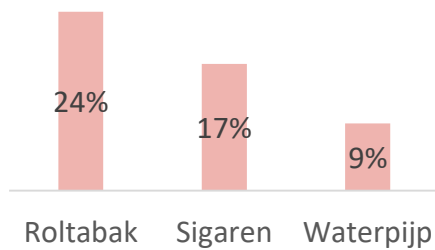
Om te stoppen met
roken

29%

Occasionele rokers...

- Zijn jonger
- Roken vaker diverse producten
- Vapen vaker uit nieuwsgierigheid

Leeftijd	15-17 jaar	18-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55-64 jaar	65+ jaar
Occasionele rokers	6 %	18 %	21 %	17 %	13 %	13 %	13 %

35%

Vapen met
nicotine

55%

Uit nieuwsgierigheid

35%

Om minder te roken

35%

Om te stoppen met
roken

23%

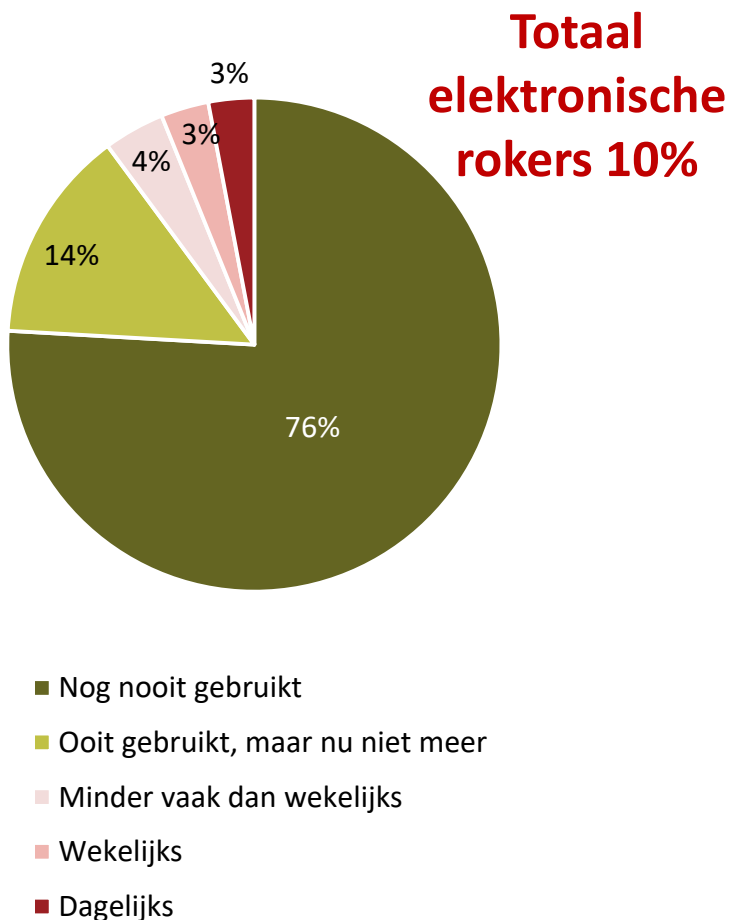

1 op 4

Belgen heeft ooit al een
elektronische sigaret
gebruikt

Gebruik van de elektronische sigaret

3 op 4 heeft nog nooit een elektronische sigaret gebruikt, 14% heeft het wel al eens geprobeerd maar is ermee gestopt. 10% dampst minstens af en toe

Dit zijn vaker

mannen

25-44 jarigen

Brussel

2018

De populariteit van de elektronische sigaret is gestegen in 2019

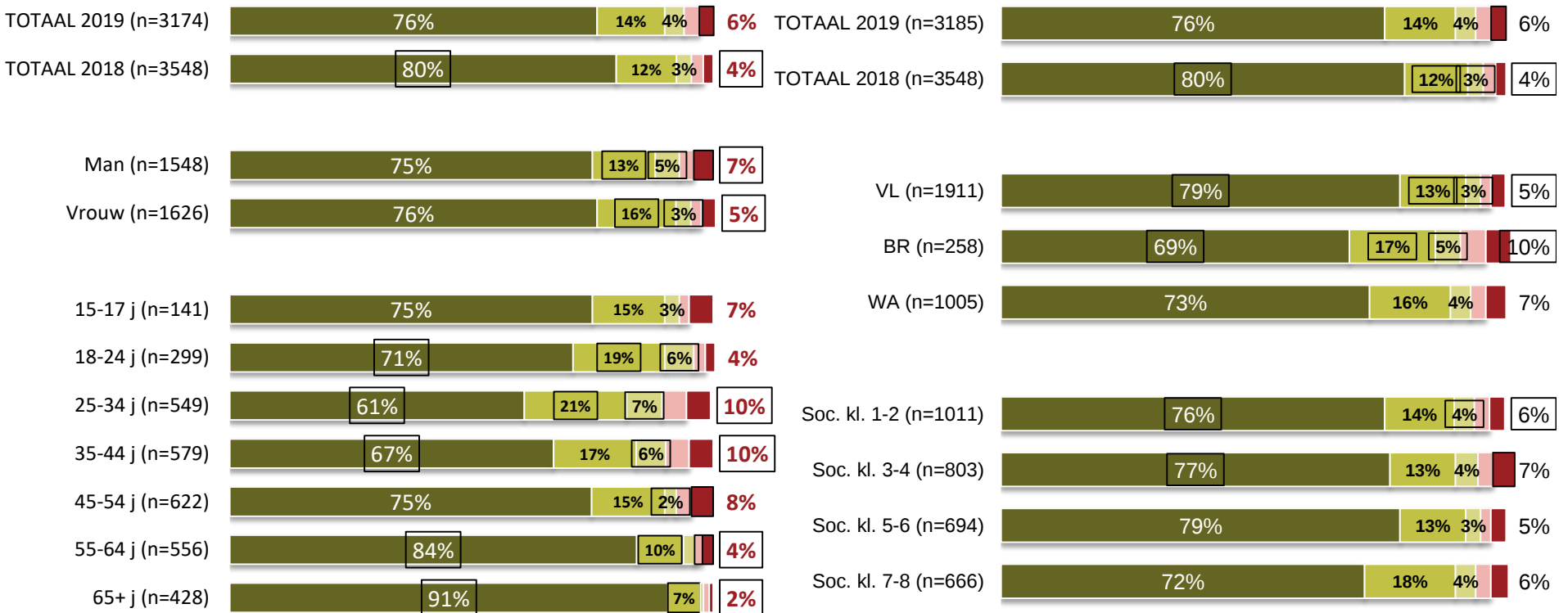
Gebruik van de elektronische sigaret

De penetratie van minstens wekelijkse gebruikers ligt hoger bij mannen, bij 25-44 jarigen en in Brussel.

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden omkaderd

Totaal minstens wekelijkse gebruikers

Totaal minstens wekelijkse gebruikers

Basis: Allen

■ Nog nooit gebruikt ■ Ooit gebruikt, maar nu niet meer ■ Minder vaak dan wekelijks ■ Wekelijks ■ Dagelijks

Gebruik van de elektronische sigaret

	Nooit gerookt	Vroeger gerookt, maar gestopt	Rookt, minder dan wekelijks	Wekelijks	Dagelijks
TOTAAL 2019 (n=3185)	76%	14%	4%	3%	3%
TOTAAL 2018 (n=3548)	80%	12%	3%	2%	2%
Man (n=1548)	75%	13%	5%	3%	4%
Vrouw (n=1626)	76%	16%	3%	2%	3%
15-17 j (n=141)	75%	15%	3%	2%	5%
18-24 j (n=299)	71%	19%	6%	2%	2%
25-34 j (n=549)	61%	21%	7%	5%	5%
35-44 j (n=579)	67%	17%	6%	5%	5%
45-54 j (n=622)	75%	15%	2%	3%	5%
55-64 j (n=556)	84%	10%	2%	2%	2%
65+ j (n=428)	91%	7%	1%	1%	1%
VL (n=1911)	79%	13%	3%	2%	3%
BR (n=258)	69%	17%	5%	5%	5%
WA (n=1005)	73%	16%	4%	3%	4%
Soc. kl. 1-2 (n=1011)	76%	14%	4%	3%	3%
Soc. kl. 3-4 (n=803)	77%	13%	4%	3%	4%
Soc. kl. 5-6 (n=694)	79%	13%	3%	2%	3%
Soc. kl. 7-8 (n=666)	72%	18%	4%	3%	3%

Gebruik van de elektronische sigaret

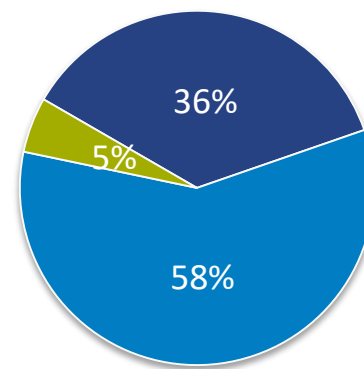
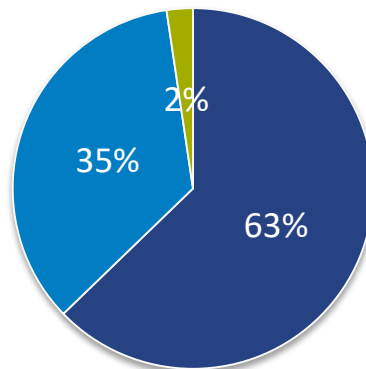
74% gebruikt elektronische sigaretten met nicotine en 58% combineert de e-sigaret met andere tabaksproducten. 37% denkt dat de e-sigaret even schadelijk of schadelijker is.

10% (n=333)

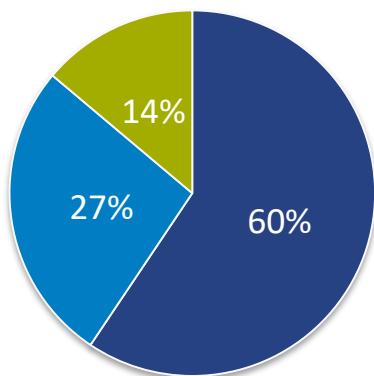
 gebruikt minstens af en toe elektronische sigaretten

- Minder schadelijk
- Even schadelijk
- Schadelijker

- Volledig overgeschakeld
- Niet volledig overgeschakeld (in comb. met tabaksproducten)
- Ik heb nooit andere tabaksproducten gebruikt

- Met nicotine
- Zonder nicotine
- Beide

	Volledig overgeschakeld	Niet volledig overgeschakeld
Met nicotine	50 %	60 %
Zonder nicotine	36 %	23%

Basis: Gebruikt elektronische sigaretten

Gebruik van de elektronische sigaret

74% gebruikt elektronische sigaretten met nicotine en 58% combineert de e-sigaret met andere tabaksproducten. 37% denkt dat de e-sigaret even schadelijk of schadelijker is.

	Totaal	Totaal	Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse			
	2019	2018	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8
Gebruikt minstens af en toe elektronische sigaretten	n=3174	n=3548	n=1548	n=1626	n=141	n=299	n=549	n=579	n=622	n=556	n=428	n=1911	n=258	n=1005	n=1011	n=803	n=694	n=666
	10%	8%	12%	8%	10%	11%	17%	16%	10%	6%	3%	8%	15%	11%	11%	10%	9%	10%
	n= 333	n=267	n=204	n=129	n=14*	n=32*	n=92	n=91	n=60	n=32*	n=12*	n=165	n=43*	n=125	n=111	n=84	n=67	n=71
	Met nicotine	60%	56%	57%	64%		64%	58%	68%			62%		61%	63%	60%	58%	59%
	Zonder nicotine	27%	29%	28%	24%		29%	26%	20%			22%		27%	24%	25%	27%	30%
	Beide	13%	15%	14%	12%		7%	16%	12%			16%		12%	13%	15%	15%	11%
	Volledig overgeschakeld	36%	-	37%	35%		41%	44%	30%			36%		34%	38%	28%	35%	43%
	Niet volledig overgeschakeld	58%	-	59%	58%		49%	52%	69%			58%		59%	60%	67%	59%	47%
	Nooit andere tabaksproducten gebruikt	5%	-	4%	7%		10%	5%	1%			6%		0%	2%	5%	6%	10%
		n= 333	n=267	n=204	n=129	n=14*	n=32*	n=92	n=91	n=60	n=32*	n=12*	n=165	n=43*	n=125	n=111	n=84	n=67
Minder schadelijk	63%	-	58%	71%		52%	61%	73%				63%		66%	58%	61%	66%	69%
Even schadelijk	35%	-	40%	28%		43%	37%	24%				35%		31%	39%	38%	32%	29%
Schadelijker	2%	-	2%	1%		5%	1%	3%				1%		3%	3%	1%	2%	3%

Basis: Allen & gebruikers elektronische sigaret * Basis te laag (<50)

Reden gebruik elektronische sigaret

De elektronische sigaret wordt voornamelijk gebruikt om minder te roken of om te stoppen met roken. Maar de elektronische sigaret wekt ook bepaalde nieuwsgierigheid op.

Significante verschillen ten opzichte van de **totale sample** werden in kleur aangeduid

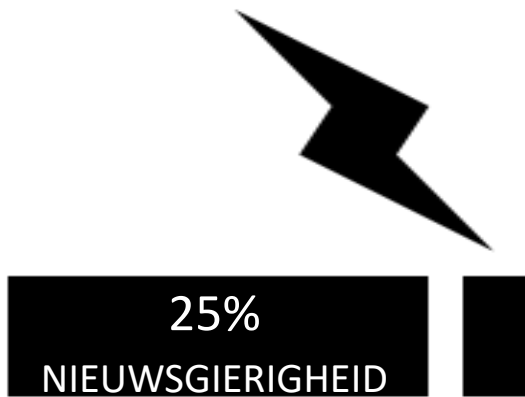
Nieuwe vraag sinds 2019, dus geen vergelijking met 2018 mogelijk

			Electr. roker		Geslacht		Leeftijd						Regio			Sociale klasse				
			Electr. roker	Ex elektr. roker	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8
			n=333	N=464	n=391	n=374	n=35*	n=88*	n=206	n=188	n=155	n=84	n=41*	n=419	n=87	n=291	n=248	n=192	n=160	n=197
Minder roken	31%		35%	29%	31%	31%			25%	29%	31%	44%		32%	28%	30%	32%	29%	31%	31%
Stoppen met roken	30%		30%	31%	27%	34%			26%	31%	35%	42%		30%	27%	33%	28%	26%	33%	34%
Uit nieuwsgierigheid/ vind het leuk	25%		17%	32%	26%	25%			29%	22%	15%	20%		25%	30%	23%	25%	25%	20%	30%
Minder schadelijk dan klassiek roken	25%		31%	23%	26%	26%			25%	30%	27%	23%		29%	22%	24%	28%	29%	23%	25%
Goedkoper dan klassiek roken	15%		21%	10%	15%	14%			16%	17%	13%	11%		16%	16%	11%	16%	16%	15%	11%
Roken situaties/ locaties waar niet gerookt mag...	13%		19%	8%	14%	11%			13%	14%	11%	15%		13%	11%	13%	14%	14%	10%	12%
Andere	5%		2%	6%	5%	4%			3%	5%	7%	3%		5%	3%	5%	5%	3%	5%	5%

Basis: Gebruikers elektronische sigaretten (n=797) * Basis te laag (<50)

Dampen uit nieuwsgierigheid

Een kwart van de e-sigaret gebruikers beginnen hiermee uit nieuwsgierigheid. Nieuwsgierige dampers die nooit anders gerookt hebben, stoppen ook weer snel. Voor ex-rokers is het echter een vervangmiddel en velen schakelen ook 'bijna' volledig over.

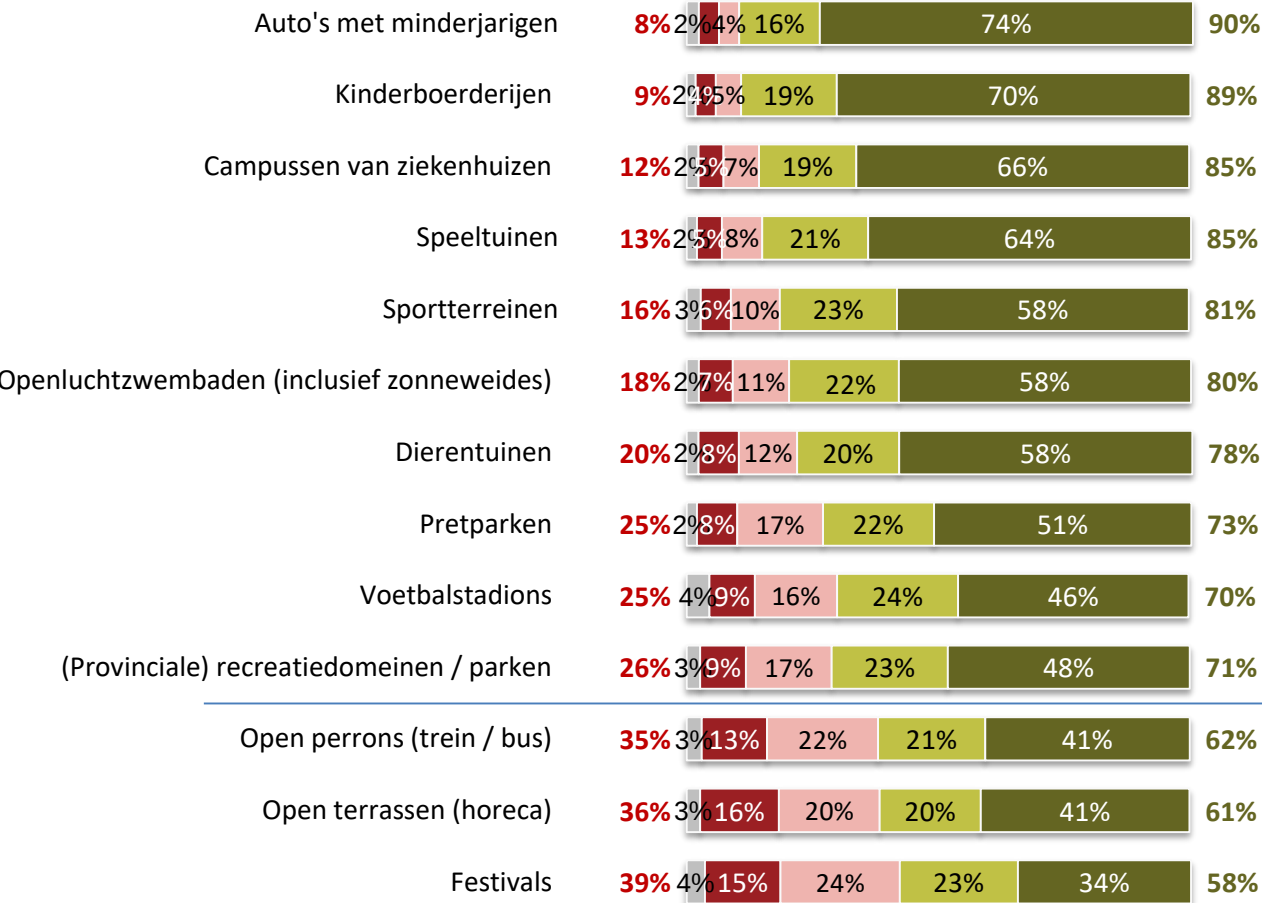
Nooit gerookt	Ex-roker	Roker
33 %	31 %	36 %

	Elektronisch rookgedrag bij...			
Elektronisch rookgedrag	Nieuwsgierigen	Nooit tabak gerookt	Ex-roker van tabak	Roker van tabak
Gestopt	72%	91%	57%	67%
Minder dan wekelijks	12%	7%	14%	14%
Meerdere keren per week	6%	0%	6%	13%
Dagelijks	10 %	2 %	23 %	7 %

Basis: Dampers uit nieuwsgierigheid n = 195

Rookvrije omgevingen

Minstens 7 op 10 Belgen vindt dat zo goed als alle genoemde plekken rookvrije omgevingen dienen te zijn.

Vrouwen vinden meer dan mannen dat een rookverbod in verscheidene omgevingen (speeltuinen, open luchtwembaden, dierentuinen en open terrassen) mag worden ingevoerd. En dat geldt eveneens voor een rookverbod in de wagen als minderjarigen meerijden.

Jongere generaties zijn ontvankelijker voor een rookverbod in bepaalde omgevingen dan oudere generaties.

De hoogste sociale klasse dringt het sterkst aan voor een uitgebreider rookverbod in bijna alle bevraagde omgevingen (behalve voetbalstadions).

Rokers en niet-rokers, gesteund door ex-rokers, staan duidelijk tegenover mekaar in deze materie. Wat niet wegneemt dat ook een meerderheid van de rokers te vinden is voor een rookverbod in de meeste bevraagde omgeving. Uitzondering zijn de open terrassen, perrons en festivals

Rookvrije omgevingen

Minstens 7 op 10 Belgen vindt dat zo goed als alle genoemde plekken rookvrije omgevingen dienen te zijn.

(Eerder) akkoord	Totaal	Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse				Rookgedrag		
	2019	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8	Niet-rokers	Ex-rokers	Rokers
	n=3174	n=1548	n=1626	n=141	n=299	n=549	n=579	n=622	n=556	n=428	n=1911	n=258	n=1005	n=1011	n=803	n=694	n=666	n=1407	n=1030	n=738
Auto's met minderjarigen	90%	89%	91%	90%	90%	91%	86%	88%	91%	93%	91%	85%	90%	91%	90%	91%	86%	93%	90%	84%
Kinderboerderijen	89%	89%	90%	86%	89%	89%	89%	88%	92%	90%	90%	86%	89%	91%	87%	90%	87%	92%	91%	82%
Campussen van ziekenhuizen	85%	85%	86%	83%	86%	86%	85%	81%	87%	88%	88%	81%	82%	89%	85%	86%	81%	91%	87%	73%
Speeltuinen	85%	83%	86%	84%	86%	86%	87%	82%	83%	84%	86%	82%	83%	88%	84%	85%	81%	90%	85%	74%
Sportterreinen	81%	80%	82%	79%	82%	85%	83%	79%	81%	78%	81%	79%	81%	85%	81%	79%	79%	86%	83%	69%
Openluchtwembad	79%	78%	81%	76%	83%	85%	82%	77%	76%	77%	79%	79%	81%	85%	80%	77%	75%	87%	82%	62%
Dierentuinen	78%	76%	79%	77%	82%	83%	80%	75%	73%	77%	78%	78%	78%	82%	78%	76%	76%	85%	81%	61%
Pretparken	73%	72%	73%	73%	75%	72%	73%	70%	71%	75%	73%	73%	71%	78%	74%	71%	67%	81%	75%	52%
Voetbalstadions	70%	70%	71%	66%	70%	72%	72%	68%	68%	73%	69%	72%	72%	76%	71%	67%	67%	77%	74%	54%
Recreatiedomeinen / parken	71%	71%	72%	75%	71%	75%	75%	69%	65%	71%	71%	73%	72%	77%	73%	68%	67%	82%	72%	50%
Open perrons (trein / bus)	62%	63%	61%	66%	60%	61%	63%	60%	57%	66%	63%	67%	58%	68%	62%	58%	60%	72%	65%	38%
Open terrassen (horeca)	60%	57%	63%	69%	69%	65%	64%	57%	51%	58%	59%	68%	59%	68%	59%	56%	57%	75%	62%	30%
Festivals	59%	59%	58%	62%	53%	54%	58%	56%	56%	68%	56%	66%	60%	62%	60%	58%	53%	69%	61%	36%

Basis: Allen (n=3174)

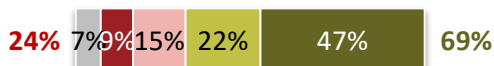
Verkrijgbaarheid/zichtbaarheid tabaksartikelen

Al bijna de helft (45%) vindt dat de verkoop van tabaksartikelen geheel verboden moet worden. Vooral 25-34 jarigen staan achter het nemen van beleidsmaatregelen om het roken tegen te gaan.

De leeftijd voor aankopen van tabakswaaren moet opgetrokken worden naar 18 jaar

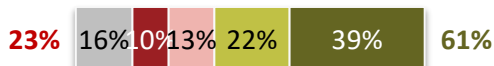
Alle tabaksreclame op de verkoopplaats zou verboden moeten worden

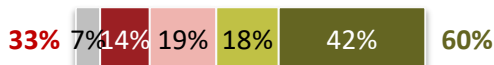
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden

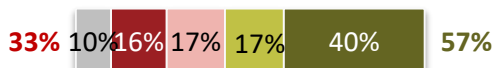
In België zouden neutrale sigarettenpakjes verplicht moeten zijn

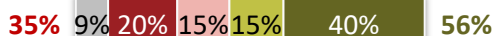
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen

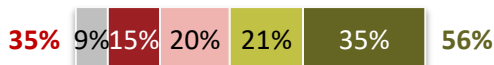
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten

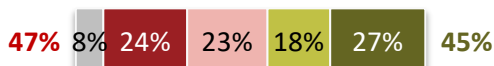
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog

Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden

De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden

Vrouwen zijn meer geneigd om in te grijpen wat betreft de aanwezigheid van tabak in de samenleving.

Hetzelfde geldt voor de jongere generaties. Voornamelijk de leeftijdsgroepen tot 35 jaar vinden dat (de verkoop van) tabak meer gereguleerd moet worden.

De hoogste sociale klasse staat tegenover de laagste sociale wat betreft de prijs en de aanwezigheid van tabakspoducten.

Niet-rokers (en ex-rokers) staan ten aanzien van deze interventies uitgesproken positiever dan rokers.

Verkrijgbaarheid/zichtbaarheid tabaksartikelen

Onder de 45 jaar is het draagvlak voor een verbod op het verkopen van tabak het grootst. 25-34 jarigen verschillen sterk van mening met de generatie 55-64 jarigen: alle beleidsmaatregelen voor tabakspreventie krijgen meer steun bij de jongere generaties. Opvallend is dat bijna een kwart van de rokers vindt dat de verkoop van tabaksartikelen verboden moet worden. Het al dan niet verhogen van de prijs van tabak is dan weer sterk gekleurd door de sociale klasse waarin men zich bevindt.

(Eerder) akkoord	Totaal	Totaal	Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse				Rookgedrag		
	2019	2018	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8	Niet-rokers	Ex-rokers	Rokers
	n=3174	n=3548	n=1548	n=1626	n=141	n=299	n=549	n=579	n=622	n=556	n=428	n=1911	n=258	n=1005	n=1011	n=803	n=694	n=666	n=1407	n=1030	n=738
De leeftijd voor het mogen aankopen van tabakswaren moet van 16 jaar opgetrokken worden naar 18 jaar	79%		76%	81%	74%	79%	83%	81%	77%	72%	80%	79%	74%	80%	80%	80%	78%	76%	84%	77%	71%
Alle tabaksreclame op de verkoopplaats zou verboden moeten worden	69%	69%	68%	71%	70%	70%	77%	71%	63%	63%	72%	69%	71%	69%	75%	70%	67%	65%	77%	72%	52%
Tabaksartikelen mogen in de winkel niet zichtbaar getoond worden	62%	62%	60%	63%	68%	63%	70%	64%	56%	55%	60%	57%	64%	69%	66%	60%	60%	59%	71%	64%	46%
In België zouden neutrale sigarettenpakjes verplicht moeten zijn	61%	61%	63%	60%	67%	58%	64%	62%	58%	56%	67%	61%	64%	61%	66%	63%	60%	57%	65%	66%	48%
Er zou een verbod op sigarettenautomaten moeten komen	60%	58%	59%	60%	61%	62%	67%	61%	55%	50%	63%	59%	61%	60%	65%	59%	58%	56%	68%	64%	37%
Roltabak zou even duur moeten worden als de sigaretten	57%	57%	57%	57%	62%	60%	64%	60%	53%	44%	60%	58%	60%	54%	66%	57%	54%	50%	67%	62%	31%
De prijs van een pakje sigaretten moet omhoog	55%	58%	55%	55%	57%	64%	63%	55%	52%	45%	56%	55%	60%	54%	65%	57%	49%	49%	69%	61%	21%
Het aantal verkooppunten zou moeten gereduceerd worden	55%	54%	53%	58%	62%	63%	59%	59%	53%	43%	56%	56%	58%	53%	62%	54%	53%	52%	66%	59%	30%
De verkoop van tabaksartikelen zou geheel verboden moeten worden	45%	43%	43%	47%	52%	55%	51%	50%	40%	32%	41%	43%	50%	46%	48%	45%	1%	44%	54%	48%	22%

Basis: Allen (n=3174)

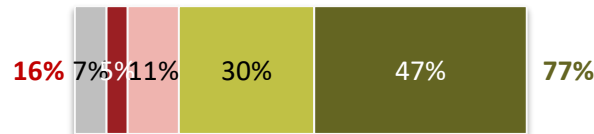
Andere overheidsmaatregelen

8 op 10 vindt dat de overheid zeer terughoudend en transparant moet zijn inzake hun contact met de tabaksindustrie. Ongeveer 3 op 4 vindt dat de overheid het stoppen met roken meer moet ondersteunen via grote rookstopcampagnes en de terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen.

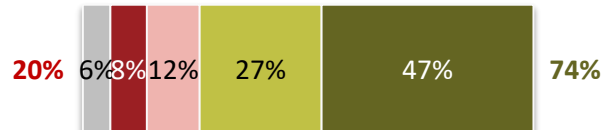
De overheden moeten zeer terughoudend en transparant zijn inzake hun contacten met de tabaksindustrie

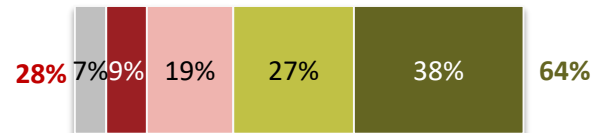
De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via grote rookstopcampagnes

De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen

Roken is een verslaving en bijgevolg geen vrije keuze meer

Meest opvallend zijn een aantal tegengestelde meningen tussen:

Mannen en vrouwen; vrouwen staan positiever tegenover terugbetaling van geneesmiddelen; mannen willen meer dan vrouwen transparante contacten tussen overheid en tabaksindustrie.

Rokers verschillen van niet-rokers in de wijze waarop ze het roken willen indijken. Rokers willen in hun poging tot stoppen geholpen worden met doeltreffende en terugbetaalde geneesmiddelen. Niet-rokers zien eerder heil in het opzetten van grote rookstopcampagnes.

■ Totaal niet akkoord ■ Weet niet ■ Niet akkoord ■ Eerder niet akkoord ■ Eerder akkoord ■ Akkoord ■ Totaal akkoord

Andere overheidsmaatregelen

8 op 10 vindt dat de overheid zeer terughoudend en transparant moet zijn inzake hun contact met de tabaksindustrie. Ongeveer 3 op 4 vindt dat de overheid het stoppen met roken meer moet ondersteunen via grote rookstopcampagnes en de terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen.

(Eerder) akkoord	Totaal	Totaal	Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse				Rookgedrag		
	2019	2018	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8	Niet-roker	Ex-roker	Roker
	n=3174	n=3548	n=1548	n=1626	n=141	n=299	n=549	n=579	n=622	n=556	n=428	n=191	n=258	n=100							
De overheden moeten zeer terughoudend en transparant zijn inzake hun contacten met de tabaksindustrie	82%	83%	85%	81%	69%	78%	81%	85%	80%	83%	90%	82%	86%	84%	88%	86%	80%	76%	84%	85%	76%
De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via grote rookstopcampagnes	77%	78%	78%	77%	76%	79%	79%	77%	72%	73%	82%	75%	82%	78%	79%	78%	76%	74%	81%	80%	66%
De overheid zou het stoppen met roken meer moeten ondersteunen via terugbetaling van doeltreffende geneesmiddelen	74%	74%	72%	75%	75%	69%	78%	77%	74%	72%	70%	68%	78%	83%	75%	73%	73%	75%	69%	74%	81%
Roken is een verslaving en bijgevolg geen vrije keuze meer	65%	63%	66%	65%	63%	59%	63%	68%	65%	68%	67%	62%	69%	70%	64%	66%	64%	68%	63%	67%	68%

Basis: Allen (n=3174)

Generatie Rookvrij

1 op 10 kent Generatie Rookvrij.

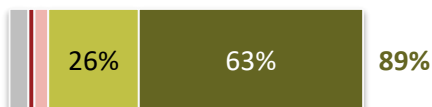
De overgrote meerderheid vindt het recht op rookvrij opgroeien belangrijk en 7 op 10 wil Generatie Rookvrij in het regeerakkoord.

Kent 'Generatie Rookvrij'

13%

Kinderen moeten het recht hebben om rookvrij op te groeien (d.w.z., vrij van tabaksrook en beschermd tegen de verleiding om te beginnen roken)

6%

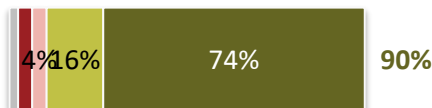

Sterke voorstanders

Vrouwen
 Jongeren
 Wallonië
 Hogere sociale klasse
 Niet-rokers

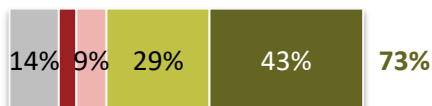
Het roken in auto's met minderjarigen zou verboden moeten worden

8%

In het nieuwe regeerakkoord moeten er afspraken gemaakt worden die bijdragen aan de Generatie Rookvrij

14%

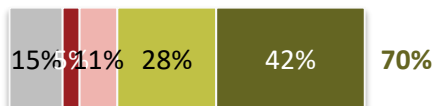

Minder sterke voorstanders

Mannen
 Ouderen
 Vlaanderen
 Lagere sociale klasse
 Rokers

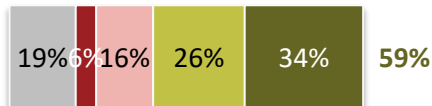
Het streven naar een rookvrije generatie ("Generatie Rookvrij") spreekt mij aan en ik wil mij daar zelf voor inzetten

15%

Het is mogelijk om op termijn een Generatie Rookvrij te realiseren

22%

Generatie Rookvrij

1 op 10 kent Generatie Rookvrij.

De overgrote meerderheid vindt het recht op rookvrij opgroeien belangrijk en 7 op 10 wil Generatie Rookvrij in het regeerakkoord

	Geslacht		Leeftijd							Regio			Sociale klasse				Rookgedrag		
	Man	Vrouw	15-17	18-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65	VL	BR	WA	1-2	3-4	5-6	7-8	Niet-rokers	Ex-rokers	Roker
%Ja	n=1548	n=1626	n=141	n=299	n=549	n=579	n=622	n=556	n=428	n=1911	n=258	n=1005	n=1011	n=803	n=694	n=666	n=1407	n=1030	n=738
Al van Generatie Rookvrij gehoord	13%	12%	15%	16%	15%	14%	12%	10%	11%	11%	17%	14%	15%	12%	10%	13%	10%	14%	16%
% (eerder) akkoord																			
Kinderen moeten het recht hebben om rookvrij op te groeien (d.w.z., vrij van tabaksrook en beschermd tegen de verleiding om te beginnen roken)	89%	91%	88%	86%	87%	90%	88%	90%	94%	89%	89%	90%	92%	89%	91%	86%	92%	90%	84%
Het streven naar een rookvrije generatie ("Generatie Rookvrij") spreekt mij aan en ik wil mij daar zelf voor inzetten	66%	73%	80%	78%	76%	73%	65%	60%	65%	64%	79%	77%	77%	70%	63%	67%	77%	70%	55%
In het nieuwe regeerakkoord moeten er afspraken gemaakt worden die bijdragen aan de Generatie Rookvrij	70%	74%	75%	76%	78%	75%	69%	64%	70%	67%	76%	80%	78%	73%	68%	69%	78%	73%	59%
Het is mogelijk om op termijn een Generatie Rookvrij te realiseren	61%	58%	63%	59%	63%	64%	59%	52%	59%	55%	67%	65%	65%	60%	57%	55%	63%	61%	51%

ROOKGEDRAG IN BELGIË

23 % van de Belgen geeft aan te roken, met een grote meerderheid van Belgische rokers die dagelijks rookt (18% van de Belgen). Jongere rokers, roken meer sporadisch

De penetratie van rokers ligt hoger bij de volgende bevolkingsgroepen:

- ✓ Mannen (26%)
- ✓ 55-64 jarigen (30%)
- ✓ Bij de lagere sociaaleconomische middenklassen (26%)

Bij de oudere leeftijdsgroepen is een groter deel **gestopt met roken** (55-64j: 37%; +65j: 51%), hetzelfde geldt voor Vlaanderen (34%) Ondanks het groter aandeel rokers bij mannen, zien we ook hier een groter aandeel dat gestopt is met roken (38%).

AANKOOP SIGARETTEN OF ROLTABAK

Sigaretten en roltabak worden **voornamelijk aangekocht in de dagbladwinkel** (36%) en het **grootwarenhuis** (28%).

Bovendien worden rokers het meest geconfronteerd met tabaksreclame in de dagbladwinkel.

Conclusies

Rookgedrag in België

Leeftijd

Het aantal rokers stijgt naargelang de leeftijd stijgt en daalt pas bij de 65-jarigen en ouder. De drang om te stoppen is het hoogste tussen 25 en 34 jaar.

Veel jongeren halen, net als veel andere rokers, hun sigaretten bij de dagbladhandelaar. Maar jongeren gaan meer dan andere rokers sigaretten halen in de nachtwinkel (36%). Het aantal meisjes dat sigaretten koopt in de nachtwinkel is gestegen! Ouderen (65+) kopen hun sigaretten dan weer vaker in een grootwarenhuis.

Geslacht

Vrouwen zeggen vaker neen tegen sigaretten dan mannen, meer vrouwen hebben nooit gerookt in vergelijking met mannen (52% vs 36%). Onder 18 jaar wordt zelden gerookt onder meisjes. Vanaf 18 jaar neemt de proportie rooksters onder vrouwen toe tot 65 jaar.

Sociale klasse

Belgen uit de hoogste sociale klassen roken het minst. Belgen uit de laagste sociale klassen roken vaker roltabak. Terwijl rokers uit de hogere sociale klasse veel vaker naar een elektronische sigaret grijpen.

Regio

Walen en Brusselaars roken vaker dan Vlamingen. Walen roken ook vaker roltabak in vergelijking met Vlamingen en Brusselaars.

Aantal gerookte sigaretten

Het aantal lichte rokers (<10) is het grootst bij de 25-34 jarigen (25%) en het kleinst bij de laagste socio economische klassen (15%).

ROKERS IN BELGIË

Gemiddeld roken dagelijkse rokers in België 15 sigaretten per dag. Rokers uit hogere sociaaleconomische klassen roken minder sigaretten per dag en roken meer sporadisch.

68% van de rokers rookt gewone sigaretten. 37% rookt roltabak en 33% gebruikt een elektronische sigaret.

10% van de Belgen gebruikt minstens af en toe een **elektronische sigaret**. Vrouwen en Vlamingen roken minder elektronisch.

E-Sigaretten

De populariteit van de elektronische sigaret stijgt in 2019 en is vooral populair bij de jongere leeftijdsgroepen (De elektronische sigaret spreekt vooral 25-44 jarigen aan).

Een minderheid (27%) gebruikt elektronische sigaretten zonder nicotine. Hoewel de elektronische sigaret gezien wordt als een vervanger voor sigaretten rookt bijna 6 op 10 nog steeds andere tabaksproducten in combinatie met de elektronische sigaret. Er is ook een groep die nooit andere tabaksproducten heeft gebruikt, maar die nu dampet (5% van de e-sigaret gebruikers).

DRAAGVLAK VOOR MAATREGELEN OM HET AANTAL ROKERS TE VERMINDEREN

Enkele (potentiële) maatregelen om het aantal rokers te verminderen kwamen aan bod doorheen de studie. Over de volledige Belgische bevolking heen gaat de voorkeur uit naar het **verbieden van roken in auto's met minderjarigen** (90%), kinderen hebben namelijk het recht om rookvrij op te groeien (89%). Daarom moeten ook 'hun' terreinen, zoals de kinderboerderijen (89%) en speeltuinen (85%) **rookvrij gemaakt worden**.

Zo goed als iedereen vindt dat **kinderen het recht** hebben om **rookvrij op te groeien** (Generatie Rookvrij) en 73% wil dat er in het nieuwe regeerakkoord afspraken gemaakt worden die bijdragen aan Generatie Rookvrij.

Een **overheid** die zeer **terughoudend en transparant** is inzake haar **contact met de tabaksindustrie** is in het algemeen gewenst bij niet en ex-rokers, bij de hogere socio economische klasse en bij +65 jarigen.

Al bijna de helft vindt dat de **verkoop van tabaksartikelen geheel verboden** zou moeten worden (45%). Volgens 69% zou alle tabaksreclame op de verkoopplaatsen verboden moeten worden en 62% vindt dat tabaksartikelen niet zichtbaar getoond mogen worden in de winkels.

De recente beleidsbeslissingen over **neutrale sigarettenpakjes** en het **optrekken van de leeftijd voor de verkoop van tabaksproducten** wordt door de bevolking ondersteund (resp. 60% en 79%).

Michael Debusscher

Research consultant

Michael.Debusscher@ipsos.com

